

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ при МОН УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені Г.С. СКОВОРОДИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ХНПУ
імені Г. С. СКОВОРОДИ

НАУКА ТА ОСВІТА В ДОСЛІДЖЕННЯХ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Матеріали

II Всеукраїнської науково-практичної
конференції для студентів, аспірантів, докторантів,
молодих учених

13 травня 2021 року

Харків 2021

Головний редактор:

Бойчук Ю. Д. – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Редакційна колегія:

Бережна С. В. – доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Башкір О. І. – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, голова ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Боярська-Хоменко А. В. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки, заступник голови ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Жерновникова О. А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри математики, член ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Коробкіна О. Г. – директор наукової бібліотеки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Божко О. О. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, член ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Макітренко К. О. – здобувач першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології, голова студентського наукового товариства Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 5 від 11 травня 2021 року)*

Наука та освіта в дослідженнях молодих учених [Електронне видання] : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. для студ., аспірантів, докторантів, молод. учених, Харків, 13 трав. 2021 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред) та ін.]. – Харків, 2021. – 177 с.

У збірнику відображено тези Всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених», що проходила на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди з нагоди Дня науки. Він містить результати теоретичних та емпіричних досліджень молодих учених України в умовах сучасних викликів.

Матеріали стануть у нагоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, магістрам і студентам закладів вищої освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

кішка», Г.Х. Андерсен «Снігова Королева», Г.Х. Андерсен «Принцеса на горошині», С.Маршак «Казка про дурне мишеня»; Олександр Олесь «Пан Коцький», Леся Українка «Біда навчить»;

- вірші: А.Барто "В театре", С.Маршак "Будинок, який побудував Джек", "Вусатий-смугастий", "Робін- Бобін", Е.Мошковська "Жаби, які сплять на подушці", Б. Заходер "Дірки в сирі", Леся Українка "На зеленому горбочку", М. Стельмах "Бурячок і їжачок", Л. Костенко "Кольорові миші", М. Познанська "Здрастуй, сонечко!", Г. Усач "Красень".

Отже, проблема освіти і виховання школярів засобами мистецтва актуальна для загальноосвітньої школи. На нашу думку, літературно-театральний гурток сприятиме формуванню читацьких компетентностей, розвитку індивідуальних можливостей дитини, вихованню учня-читача. Гурткове заняття допоможе вирішувати завдання емоційного, творчого, літературного, інтелектуального розвитку дитини, а також проблеми морально-етичного виховання, оскільки в такому випадку читання для дитини стає і працею, і творчістю, і новим відкриттям, і задоволенням.

ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ ПРО ПИСЬМЕННИКІВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Ю.В. Сінчук

здобувач першого рівня вищої освіти

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків

Актуальною проблемою сучасної початкової освіти є формування особистості, озброєної основними компетентностями, серед яких базовою є читацька, що передбачає володіння читацькими знаннями, уміннями та навичками. Однак результати досліджень як міжнародних (PISA, 2016), так і всеукраїнських (Український центр оцінювання якості освіти, 2018) свідчать про значні проблеми в цій галузі. Науковці (В. Мартиненко, Г. Гранік, І. Гудзик та ін.) зауважують, що в сучасних школярів недостатньо сформовано вміння опрацьовувати інформацію. Тому важливим завданням початкової школи є пошук оптимальних шляхів формування в учнів умінь зосереджувати свою увагу на головному, виділяти ключові слова, які допоможуть правильно зрозуміти і відтворити зміст прочитаного.

Однією зі складових читацької компетентності є формування уявлення про письменників. Головною метою ознайомлення з життям автора є краще розуміння його твору учнями. Також можна виділити декілька напрямків, які відображають значення знань про письменника: 1) пошуковий: необхідний для раціонального пошуку книги на полицях вдома та у бібліотеці; 2) культурний: правильно уявляти, хто з письменників як і про що пише, орієнтуватися у жанрах та тематиці творів певних авторів.

Опрацювання біографічного матеріалу в початковій школі викликає в читачів-початківців чимало труднощів. Одним із засобів їх подолання є

застосування спеціально дібраної наочності, оскільки в молодших школярів переважає наочно-образний тип мислення.

Загально відомим є той факт, що застосування наочності якісно підвищує усвідомлення виучуваного матеріалу. К.Д. Ушинський писав: "Педагог, який бажає що-небудь міцно закарбувати в дитячій пам'яті, повинен потурбуватись про те, щоб якомога більше органів чуття – око, вухо, голос, почуття мускульних рухів і, навіть, якщо можливо, нюх і смак взяли участь в акті запам'ятовування" [1, с.42].

У ХХ столітті особливу увагу наочності приділяли у своїх працях психологи Л. Виготський, П. Гальперін, Ю. Гільбух, Л. Занков, дидакти та методисти Ю. Бабанський, М. Бантова, Г. Бельтюкова, П. Білоусенко, М. Богданович, М. Вашуленко, В. Онищук, А. Пишкало, О. Савченко, М. Скаткін та інші. Їхні роботи переконливо доводять, що чим більше каналів сприйняття буде залучено до процесу отримання, обробки та застосування інформації, чим більше асоціативних зв'язків утвориться під час опрацювання навчального матеріалу, тим вища ймовірність його міцного засвоєння.

На уроках літературного читання серед різноманітних видів наочності особливе місце займають малюнки як зорові опори для засвоєння головного в навчальному матеріалі. Також вони використовуються для розучування віршів, опрацювання художньої та пізнавальної літератури, знайомства з життям та творчістю письменників. На це вказують у своїх працях методисти О.В. Джежелей, А.А. Ємець, О.М. Коваленко. Зорові опори — символи, які за допомогою асоціативних зв'язків замінюють певне смислове значення; саме вони здатні відновити в пам'яті відому і раніше зрозумілу інформацію [2]. Видатний український педагог В.Ф. Шаталов розробив цілу систему використання замальовок — опорних зорових сигналів, у яких в образно-символічній формі відображається головний сенс того чи іншого факту або явища. Основне дидактичне завдання опор — миттєво відновити в пам'яті раніше отриману інформацію.

Робота з опорними малюнками на уроці передбачає: показ портрета письменника, коротку біографічну розповідь, яка супроводжується демонстрацією зорових опор-картинок, які асоціюються з певним фактом із життя письменника (за необхідності уточнюється розуміння учнями зображеного на малюнку). Наступного уроку вони використовуються з метою відновлення почутої раніше інформації. Чим цікавіші факти і спосіб подання матеріалу, тим більша вірогідність того, що учні це запам'ятають.

Під час виконання наукового дослідження ми розробили опорні малюнки для вивчення життя та творчості деяких зарубіжних авторів: Ш. Перро, Р. Кіплінга, В. Гауфа, Д. Крюса, Ф. Баума, Х. Лофтінга. Результати апробації запропонованого матеріалу на уроках позакласного читання в 4 класі виявилися позитивними, вони підтвердили ефективність малюнкових опор на формування уявлень про письменників (творів та елементів біографічної інформації).

Також з метою формування уявлень про письменників в учнів початкової школи, нами було розроблено матеріал для дослідного навчання, який був апробований під час педагогічної практики у 2 та 3 класах. Він складався із

розповідей та опорних малюнків про життя і творчість Т.Г. Шевченка та Лесі Українки. За результатами дослідження також можна відслідкувати позитивний вплив малюнкових опор на формування читацької компетентності, зокрема уявлень про письменників. Проаналізувавши показники кінцевого опитування, виявили, що кількість правильних відповідей у 2 та 3 класі збільшилася вдвічі, а середня кількість згаданих фактів про письменників – на 3.

Отже, методично доцільне, систематичне застосування зорових опор у початковій школі ефективно позначається на формуванні уявлення про письменників. Використання наочності дозволяє школярам сприймати інформацію, яку подають не тільки в аудіоформаті, а й у візуальному, в разі збільшує методичну значущість проведеного уроку.

Список використаних джерел

1. Ушинський К.Д. Людина як предмет виховання. Досвід педагогічної антропології. *Вибрані педагогічні твори : у 2 т. Т. 1* : Теоретичні проблеми педагогіки. Київ. 1983. 488 с.
2. Шаталов В.Ф. Куда и как исчезли тройки. Москва. 1980. 134 с.

ПОМИЛКИ В МОВІ РЕКЛАМНИХ ТЕКСТІВ

Я.А. Скидан

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків

Ні для кого не секрет, що мова – один із найважливіших засобів людської комунікації, вона є інструментом пізнання навколишнього світу та експлікації думок і почуттів. Мова – запорука тривкої ідентичності нації, основа її етнокультурної цілісності [3, с. 5]. Однією з найбагатших і наймилозвучніших мов у світі, як відомо, є українська мова. Проте сьогодні, у добу стрімкого розвитку інформаційних технологій, саме мова потерпає від засилля невправних граматичних конструкцій, використання калькованої та суржикової лексики, невмотивованого розташування розділових знаків або їхньої відсутності.

Попри посилення уваги щодо статус державної мови та її впровадження на законодавчому рівні в усі сфери суспільного життя, незважаючи на наявність у вільному доступі довідкової та словникової літератури, мовне оформлення рекламних та інших інформаційних текстів і досі залишається на стадії розвитку [1].

Уже давно реклама стала невід'ємною частиною нашого життя, вона оточує нас звідусюди: на радіо й телебаченні, у транспорті й на білбордах, у супермаркетах і в інтернеті. І це не дивно, адже реклама як рушій торгівлі покликана привертати увагу. Разом із тим реклама формує мовне середовище споживачів, впливаючи на розвиток мовлення. Проте нерідко засоби масової інформації страждають від мовного безкультур'я, несучи в рекламних текстах помилки.

Кривуля Ю.П.	
АНАЛІЗ ВЛАСНОГО ДИТЯЧОГО ЧИТАЦЬКОГО ДОСВІДУ СТУДЕНТІВ РІЗНИХ КУРСІВ.....	81
Лаврухіна В.В.	
ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я ДОШКІЛЬНИКА В УМОВАХ ПАРТНЕРСТВА З РОДИНОЮ	83
Матвійчук Ю. Ю.	
РОЛЬ УЧИТЕЛЯ ВІДПОВІДНО СИНЕРГЕТИЧНОЇ ПАРАДИГМИ STEM-НАВЧАННЯ	85
Мельник А. О.	
ЕКОЛОГО-БІОЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ З ВИКОРИСТАННЯМ НЕСТАНДАРТНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ	87
Mykhailyuk N.V.	
FORMATION OF PROFESSIONAL CULTURE OF FUTURE BANKING SPECIALISTS	89
Мусієнко А.В., Цимбалюк Ж.О.	
СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ БАСКЕТБОЛУ 3Х3 В СВІТІ 91 В СУЧАСНИХ УМОВАХ МІЖНАРОДНОГО СПОРТИВНОГО РУХУ <i>А.В. Мусієнко</i>	91
Лі Цяньє	
ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖІВ В КНР.....	93
Олефіренко О.В., Дудка О. В.	
ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ ПРОГРАМИ ГУРТКА ЛІТЕРАТУРНО-ТЕАТРАЛЬНОГО СПРЯМУВАННЯ ДЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	95
Сінчук Ю.В.	
ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ ПРО ПИСЬМЕННИКІВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	97
Скидан Я.А.	
ПОМИЛКИ В МОВІ РЕКЛАМНИХ ТЕКСТІВ.....	99
Таран А. В.	
ФОНЕТИЧНІ ТРУДНОЩІ ОВОЛОДІННЯ МАЙБУТНІМИ ВЧИТЕЛЯМИ АНГЛІЙСЬКОЮ ВИМОВОЮ	101
Трухан Г.В.	
МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ НОРВЕГІЇ ДО РОБОТИ З СІМ'ЄЮ.....	103
Харченко О.О., Шан Лі	
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ ДО ВИБОРУ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В УМОВАХ МАГІСТРАТУРИ.....	105
Чухно О. А., Латишева А. В.	